

Høring i Familie- og kulturkomiteen

mandag 6. november 2006

MFOs merknader til kulturbudsjettet

Generelt

MFO er glad for at regjeringspartiene har holdt sitt kulturløfte og foreslått en merkbar, reell vekst i bevilgningene til kulturformål. Men det er fortsatt mange viktige kulturuttrykk som ennå ikke får den offentlige støtten som er nødvendig for å nå vedtatte mål om å gi alle innbyggerne et likeverdig kunst- og kulturtilbud på et høyt kvalitativt nivå, og å gi kunstnerne og kulturarbeiderne trygge og gode arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter.

Vi forutsetter derfor at bevilgningsveksten blir fulgt opp med ytterligere økning i årene som kommer, slik at vi snarest mulig får et kulturbudsjett på minst 1% av statsbudsjettet.

Kunst- og kulturformidling

Ensemble- og produksjonsstøtte m.m.

Ensemblestøtteordningen, de ulike produksjonsstøtteordningen og innkjøpsordningen for fonogrammer er i budsjettforslaget for 2007 alle tilgodesett med til dels betydelige økninger av de statlige. Veksten er imidlertid ikke på langt nær stor nok til å dekke de reelle behovene, og MFO vil derfor understreke at de økningene som nå er foreslått, må oppfattes som begynnelsen på en gradvis utbygging av de statlige støtteordningene i det såkalte frie feltet.

Lokale konsertinitiativ

Departementet har foreslått å avvikle ordningen med statlige tilskudd til lokale konsertinitiativ (kap. 320, post 74). Bevilgningen til dette formålet er i 2006 på 6,2 mill. kroner. Ordningen er de senere årene forvaltet av Norsk kulturråd. Forslaget om avviklingen av ordningen er begrunnet med at det bør være en kommunal oppgave å gi slik støtte. I prinsippet er dette utvilsomt riktig, men i virkeligheten må vi regne med at bortfallet av de beskjedne statlige tilskuddene i liten eller ingen grad vil bli kompensert med økte kommunale tilskudd, og at svært mange lokale konsertproduksjoner ikke lenger vil bli gjennomført. MFO vil på det sterkeste advare mot avviklingen av denne tilskuddsordningen, uten at konsekvensene og alternativene er nærmere vurdert.

Riksscene for folkemusikk og folkedans

MFO er tilfreds med at bevilgningen til Riksscenen videreføres i budsjettforslaget for 2007, og ser frem til at organisering av institusjonen nå kommer på plass så raskt som mulig.

For øvrig har MFO merket seg Rikssceneutvalgets omtale av forholdet til Den norske Folkemusikkscena og Norsk folkemusikkformidling. I likhet med utvalget ser MFO et klart behov for et samarbeid mellom disse to virksomhetene og den nye riksscenen, både av hensyn til koordinering av innsatsen for norsk folkemusikk og av hensyn til best mulig ressursutnyttelse. Den optimale løsningen er at både Den norske Folkemusikkscena og Norsk Folkemusikkformidling integreres i Riksscenen. Med en slik løsning kan vi få en helhetlig nasjonal og internasjonal formidlings- og serviceinstitusjon for den stadig voksende gruppen av profesjonelle folkemusikkutøvere.

Kunstnerne og kulturarbeiderne

Levekår

MFO er fortsatt bekymret for den manglende viljen til satsing på et av statens viktigste kunstnerpolitiske virkemidler: kunstnerstipender og garantiinntekter.

Vi har imidlertid registrert at den lenge bebudede undersøkelsen av kunstnernes levekår vil bli gjennomført i 2007, og vi vil komme nærmere tilbake til spørsmålene om økonomisk støtte til kunstnerne når resultatene av undersøkelsen foreligger.

Sosialt sikkerhetsnett og trygdeytelser

MFO har tidligere pekt på vesentlige svakheter i trygdevilkårene for mange frilanskunstnere. Vi regner med at disse svakhetene også vil bli avdekket gjennom den kommende levekårsundersøkelsen, men er likevel sterkt bekymret for at det tar for lang tid å gjøre helt nødvendige forbedringer. Vi ber derfor nok en gang om at komitéen setter søkelyset på disse forholdene, og bidrar til en raskere framdrift i reformarbeidet.

Musikk, teater- og operainstitusjonene

Institusjonenes rolle

Institusjonene i norsk kulturliv - ikke minst på musikk- og scenekunstheltet - har fortsatt en grunnleggende rolle både som formidlere av kunst og kultur og som arbeids- og oppdrags-givere for kunstnerne.

Vi registrerer med glede at det ikke lenger florerer med grunnløse påstander om motsetninger mellom institusjonene og det såkalte frie feltet, og at det nå legges langt større vekt på samspillet mellom ulike aktører og organisasjonsformer i kulturlivet.

Vi håper at dette i sin tur sikrer institusjonene rammebetingelser som gjør det mulig for dem å befeste og utvikle sine roller, og som skaper nødvendig rom for kreativitet og nyskapning.

Underkompensasjon for lønn- og prisvekst

Den offentlige driftsstøtten til orkestrene og teatrene har i årevis økt for lite til å kompensere for den reelle lønns- og prisveksten. I budsjettforslaget for 2007 har Regjeringen lagt inn en gjennomgående kompensasjon som må antas å være tilstrekkelig til å dekke opp for den forventede kostnadsveksten. Men tidligere års underkompensasjon har for mange institusjoner forårsaket en svært presset situasjon som neppe rettes opp med dette forslaget alene. Vi ber komitéen være oppmerksom på disse forholdene, og følge den økonomiske utviklingen for orkestrene og teatrene nøye. Dette gjelder særlig de institusjonene som ikke har fått økte tilskutt ut over den vanlige priskompensasjonen.

Det går fram av budsjettproposisjonen at departementet er opptatt av den videre utviklingen av overenskomstene om lønns- og arbeidsvilkår i orkestrene og ved Den Norske Opera. MFO har gjennom flere tariffrevisjoner bidratt til å legge forholdene til rette for nye arbeidsformer i flere av disse virksomhetene, og vi forutsetter at både arbeidsgiverne og departementet i de kommende årene følger opp dette med tiltak for å harmonisere lønnsnivået med hva vi finner i andre sammenlignbare virksomheter.

Den Norske Opera

MFO registrerer med glede at prosjektet nytt operahus er rute, og at Den Norske Opera kan flytte virksomheten til de lokalene som planlagt i 2008. Vi er derimot langt mindre tilfreds med at driftstilskuddene til operaen har økt adskillig langsommere enn forutsatt, og at det nå synes å være en realitet at de kunstneriske ensemblene ikke vil kunne bygges ut i tide til å fylle operahuset med full aktivitet fra første stund. Vi har tidligere advart mot en slik situasjon, og ber nå komitéen ha en helt spesiell oppmerksomhet rettet mot behovet for en fortsatt styrking av operaens økonomiske driftsgrunnlag.